

**INSON MUSHAK TIZIMASI VARIANT ANATOMIYASINI BA'ZI
UMUMIY VA XUSUSIY MASALALARI**

Isroilov Asadbek Abdulmajid o'g'li

To'rayev Bexzod Yashnarovich

EMU University

Taqriz: Maqolada inson anatomiyasi variantining umumiy masalalari, shu jumladan variant miologiyasi muhokama qilinadi va mushak tizimining normal variantlari va anormalliklarining mualliflar tomonidan o'zgartirilgan tasnifi keltirilgan. Tasniflashning ba'zi qoidalari adabiyot ma'lumotlari va ko'krak qafasining asosiy mushaklari, sublingual mintaqa mushaklari va pastki oyoqning ba'zi mushaklarining variant anatomiyasi bo'yicha o'z kuzatishlarimiz natijalari bilan tasvirlangan.

Kalit so'zlar: inson anatomiyasi varianti, miologiya varianti, mushak tizimining normal variantlari va anomaliyalarining tasnifi, ko'krak qafasining katta mushaklari, til osti mintaqasi mushaklari, pastki oyoqning ba'zi mushaklari.

21-asrda inson anatomiyasining ustuvor ilmiy yo'nalishlaridan biri bu organlarning tuzilishi, ularning qismlari va tuzilishi haqida to'liq, statistik ishonchli ma'lumotlarni olish uchun "o'rtacha odam" [1] anatomiyasi bo'yicha mavjud bilimlarni kengaytirishdir. organizmning faoliyati, rivojlanishi va atrof-muhit bilan bog'liq holda individual yoshi, jinsi, irqi, etnik, ekologik va geografik xususiyatlarini hisobga olgan holda, zamonaviy uslubiy yondashuvlar va intravital skrining tadqiqot usullari (kompyuter va magnit-rezonans tomografiya) asosida butun organizm. , ultratovush, endoskopiya va boshqalar), kadavra materialini o'rganishni istisno qilmaydi. Klinik tibbiyotning turli yo'nalishlarida tibbiy xatolar soni kamaymasligi, organlar tuzilishining xilma-xilligi to'g'risida to'liq ma'lumot yo'qligi va kasalliklarning noqulay natijalarini o'rganishga alohida e'tibor qaratilmoqda. insonning turli tizimlarining, shu jumladan mushak tizimining o'zgaruvchan anatomiyasi, bunda o'zgarishlar va anomaliyalar boshqa organlar tizimiga qaraganda tez-tez uchraydi [2]. Biroq, bu muammoning muvaffaqiyatli rivojlanishiga nafaqat universitetlarning inson anatomiyasi bo'limlarida maxsus moddiy-texnik jihozlarning yo'qligi va ko'ngillilarni anatomik skriningning rivojlangan tashkiliy tizimi, balki "variant" kabi tushunchalar haqidagi umumiy qabul qilingan g'oyalar ham to'sqinlik qilmoqda. ” va “anomaliya”. Ko'pgina adabiyot manbalarida variatsiyalar va anomaliyalar birgalikda tasvirlangan va ular o'rtasida aniq farq yo'q [2-4].

Variant anatomiyasini yanada muvaffaqiyatli rivojlantirish, bizning fikrimizcha, agar "variant" tushunchasiga kengroq ma'no berilsa, mumkin. Bunda me'yor variantlari va anomaliya variantlarini farqlash zarur bo'lib, ularning mohiyatini quyidagi ta'riflarda ifodalash mumkin.

Norm varianti - bu organizm, organlar yoki ularning qismlarining morfofiziologik xususiyatlarining ma'lum bir biologik xususiyatga xos chastotali tarqalish parametrlariga mos keladigan individual o'zgaruvchanlikning sifat jihatdan aniqlangan, geno- va fenotipik jihatdan aniqlangan shakli (yoki uning xilma-xilligi). turlari.

Anomaliya varianti - bu morfogeneznning buzilishi natijasida bachadonda paydo bo'ladigan va undan tashqariga chiqadigan organizm, organlar yoki uning qismlari morfofunktsional xususiyatlarining doimiy, aniq o'zgarishining noyob, sifat jihatdan aniqlangan shakli (yoki uning xilma-xilligi). ma'lum bir biologik turga xos bo'lgan belgilar parametrlarining chastota taqsimoti.

Shunday qilib, inson anatomiyasining varianti morfologiyaning muhim nazariy va amaliy bo'limi sifatida turli xil anatomik va fiziologik tizimlarda tananing, organlarning va ularning qismlarining morfofunktsional xususiyatlarining anomaliyalarining ham normal variantlari, ham variantlari haqida tizimlashtirilgan ma'lumotlarni o'z ichiga olishi kerak. Ularni o'rganish o'rganilayotgan xarakteristikalar parametrlarining umumiy populyatsiyasidan keng ko'lamli vakillik namunalari olish, so'ngra chastotali tahlil va materialni bog'liq matematik ishlov berishdan foydalanish asosida amalga oshirilishi kerak. Afsuski, jasad materialini xrono- va mehnat talab qiladigan anatomik o'rganish, intravital anatomik tadqiqotlarning texnik intensivligi va shu bilan bog'liq yuqori moliyaviy xarajatlar tufayli variant anatomiyasida bunday yondashuv keng qo'llanilmaydi va vaqti-vaqti bilan yangi o'zgarishlar bo'yicha ma'lumotlar nashr etiladi. tasodifiy topilmalar tabiatida. Aynan ma'lum anatomik variantlarni aniqlash chastotasi haqida adabiyotda mavjud bo'lgan qarama-qarshi ma'lumotlarni tushuntirishi mumkin.

Biz normal variantlar va anormal variantlarning alohida tasniflarini qurish imkoniyatini ko'rib chiqamiz. Variant miologiyasi bo'yicha adabiyot ma'lumotlarini tahlil qilish va bu boradagi o'z kuzatishlarimiz natijalari normal va g'ayritabiiy variantlar soni, tuzilishi, shakli, o'lchami, kelib chiqishi va joylashish joylarini o'zgartirishdan iborat bo'lgan umumiy tipik ko'rinishlar bilan tavsiflanadi degan xulosaga kelishimizga imkon beradi. , va mushaklar topografiyasi. Shunga qaramay, paydo bo'lish chastotasi,

zo'ravonlik, o'zgaruvchanlik va rivojlanish tabiati bo'yicha normal va anormal variantlar o'rtasida sezilarli farqlar mavjud.

Adabiyotlar:

1. Сапин М.Р. Сегодня и завтра морфологической науки // Морфология. – 2000. – Т.117. – № 3. – С.6–8.
2. Иванов Г.Ф. Основы нормальной анатомии человека. В 2 т. – М.: Медгиз, 1949. – Т.1. – 795 с.
3. Rauber-Kopsch. Lehrbuch und Atlas der Anatomie des Menschen / In 3 Bd.; Von Dr. Fr. Kopsch. – Georg Thieme-Verlag-Leipzig, 1939. – Bd. 1, Aufl. 15. – 635 S.
4. Testut L. Traité d'anatomie humaine. Septième édition revue. – Paris, 1921. – V. 1. – 1036 p